

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Societas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A Marcus posuerit, *S' in digito Dei*, alias Evangelista dixerit, *Si ego in Spiritu Dei*. Porro in precibus, quas certo anni tempore almo huic Spiritui allegamus, *Dexteræ Dei digitum* eum appellamus. *Præ-MATTHEI. 13*
terea D. Hieronymus eo opusculo, cui de Divinitatis essentia titulus est, *digitum unitatis numero*, pro almo eo divinoque Spiritu accipi debere profiteretur, quo lex in duabus tabulis in monte Sina
scripta fuerit: ipse enim, ut idem ait, scripsit, qui & dictavit.

PROPHETÆ. CAP. II.

Número vero multitudinis digitii sunt Prophetæ, per quos Spiritus idem almus libros Legis af-
flatu suo conscripsit: unde Davides, *Videbo calos tuos, opera digitorum tuorum*, ubi per celos *Explicatio mystica celorum*
ipsum Prophetarum incitationem accipiunt, qua correpti, admiranda tot oracula de divinis huma-
nisque rebus in posteros consparsere. Sunt qui Psalmographum dicant ad historicum tensum simpli-
citer respexisse, per digitum tamen virtutem Dei exponant. Unde Magi Pharaonis cum Moseos mi-
raculis cederent, *Digitus Dei* est, dicebant: ubi pars pro toto, digitus pro manu: nam omnino ma-
nus, ut loco suo dictum, confessi operis hieroglyphicum est. In mundi vero totius fabrica, nihil co-
lo ipso admirabilius.

MEDITATIO, VEL ULTIO. CAP. III.

Quod si hominem digitos aut ungues suos commor-
gentem pictum sculptumve inspiceris, scias eo gestu,
alias quidem meditationem, profundumque ad ecstasim
usque cogitatum intelligendum: alias vero penitentiam
facti, ulciscendive minas. Illud significatum apud Persi-
um & Horatium habes, quorum alter dicit:

Nec pluteum cedit, nec demorsa sapit unguis:

alter & in versu faciendo:

Sepe caput se abberet, vivos & roderet unguis.

ultimum apud Propertium habes:

Ungue meam morfo sepe querere fidem.

sed hæc omnibus notissima præterimus.

Digitos
commor-
dentes, quis

LASCIVA MOLLICIES. CAP. IV.

A Spicies forte statuam saltatorio gestu positam, ritu bar-
barico adornatam, digitis supra caput veluti argutum
aliquid crepitantibus, ea hieroglyphice lascivas mollices,
& enervatæ nequitæ delicias indicat. Et uno dígito caput
scalpere delicate admodum mollicie signum est, quod Cn.
Pompejo vitio datum, usque ad inimicorum publicum ca-
villum, ait Plutarchus: quo super gestu Juvenalis etiam
mordaciter jocatus, cum dixit: *Qui dígito scalpunt uno caput.*
Pluribus vero modis hac in digitis mollices notata gesti-
catione, munditia nimia, ornato gemmarum annulorumque
sumptuoso, motuque ad mimicum proprius accedente. Quare
Chilonis Lacedæmonii dictum est, inter loquendum ma-
num moveri non debere. Et Hebraico proverbio dicitur,
Stultum dígito loqui,

Plutiar. in
vita Pom-
peji dictum
nimirum. &
Calvo Po-
ta.
Juven.
Sat. 9.
Juvenalis.
Chilonis
& Hebraic
rum díge-
ria.

SOCIETAS. CAP. V.

Lacet in duabus consertis manibus fidei federumque hieroglyphicum locupletius habeatur,
non est tamen illud dissimulandum, quod de pollicibus est a Cornelio Tacito traditum: morem *Fæderis*
quippe fuisse Regibus quorumdam barbarorum, quotiens in societatem coirent, applicare dexteræ, mos anti-
policesq; inter se vincere, nodoque perstringere, & ubi mox sanguis in artus extremos pervenisset, *quui-*
levi

*Joan. Pierii Val. Digit., & Mensura, sive
levi vulnere cruentem eliciebant, atque invicem lambebant: idque fœdus arcum, quasi munus,
cruore sacratum haberi solitum.*

FURIÆ ORESTÆ. CAP. VI.

Qui vero digitus lapideus parvo olim tumulo superpositus erat, inter Megapolim & Messeniam, in regione Mania nuncupata, à quo quidem digito tumulo nomen fuit, non alia de causa erat. Quis fertur, authore Pausania, nisi quia Orestus furiis agitatus unum ipsem sibi à manu digitum abroserit, remque eo monumento notare voluerit.

PACIFICATIO. CAP. VII.

Sed quoniam ad pollicem reversi sumus, qui aliorum dux est & dominator, super eo quodam, quæ hieroglyphicum sapiunt, apponemus. Hic inter alia significata composite pacis hieroglyphicum apud Romanos habitus: eo quippe gestu, ut manu porrecta subiectetur. Rem tangit Quintilianus Rhetor, ubi ait: *Qui gestus in statu pacificorum esse solet, qui inclinato in humerum dextrum ueste, brachio ab aure prætensò, manum inflexo pollice extendit, quod perperam in codicibus aliquot impressis legitur, inflexo pollice, quod nihil est. Atque hinc locus apud Papinum Sylva prima intelligitur, Dextra vetat pugnas, ubi de gestu hoc dubio procul accipendum: de quo quia multa alii, rem ego breviter sublrixii. Hunc gestum periti antiquitatum agnoscent in Marci Aurelii status, quem nec ante Lateranas ædes, ex ære, magnitudine colossea, equo insidens visitur: dexteram enim porrigit resupinam, inclinatam, digitis disjunctis, pollice deorsum verso.*

FAVOR. CAP. VIII.

Mos attol. lenti pollici, varia dñotat. **F**avor autem assensusque alienæ victoræ præstitus: aut, cum aliquem strenue facientem laudavellent, per sublatum pollicem exprimebatur. Hinc illud apud Horatium, epist. 18. lib. i.

Fautor utroque tuum laudabit pollice ludum.

Tolle, digi- sum, hoc est fatere te gillum. **h**oc est, maxime favet. Quippe si pollicum alter satis est ad favorem indicandum, uterque in eum gestum adhibitus quam maxime favere profitebitur. Nam & qui certabant, cum succumbere se, & hosti victoriam cedere fatebantur, pollicem sustollebant. Unde illa in viatos apud Gracos imperitio, *ολες δακτυλοι*, quod alio de more nostri *Herbam dare* dicere maluerunt. Nostro vero tempore cum universa Italia, & tota etiam Europa alterutri ex duabus factionibus damnata sit, moris est, *hic pollicem*, illis indicem attollere, si cui faveant factioni, attestari voluerint, id que utinam studio non tam perditio fieret: non enim Italia omnis sibimet adversaria, omnium hinc præda exposta, tot clades, direptiones, incendia, desolationesque sularum jam omnium urbium, tam continentem per tot annos bello pateretur, seque mox ob solam suorum pertinaciam, implacabileque dissidium, cultura miserabiliter deploraret.

TRUCULENTIA. CAP. IX.

Versus pol- lex, quid. **Q**uem vero versum pollicem apud Juvenalem, & aliquot alias legas, nihil habentem cum favore simile, sciendum est id tyrannorum quorundam signum fuisse temporarium, ut eo scilicet tempore sicarii percusoresque in cædem trucidationemque populi debacchari inciperent, cum signum id versi pollicis ab Imperatore datum observassent. Qua de re, scholis omnibus nota, & nihil ad hieroglyphica pertinente, plura dicere non puto necessarium.

ROBUR. CAP. X.

Pollicis ety- mologica ratio. **I**D potius referemus, robur validasque vires per pollicem significari, si surrigatur, quatuor reliquias ad volam appressis. Nam ea de causa *αρτίχεια*, à Græcis dicitur, quod pari cum reliqua tota manu labore contendat, alteriusque manus vice fungatur, ut Galenus interpretatur. Apud Latinos autem quo præcipue polleat, nomen habet: is enim dominatur in manu, nec in sinistra cessat, quamvis et tota sit ignava, neque minus quam tota manus semper in officio est. Quin & veteres hinc præstat aliis intelligentes, Hallum eum appellabant, quod in reliquorum dorſa unus omnium insilire: aspirationem enim loco litteræ positam nonnunquam ab antiquis invenias, & vice versa, *S pro H.* Sed longe simplicius est hallum ab *ἀλλω* vel *ἄλλος* deducere, id enim salire est.

INUTI-